

Euroopan unionin
osarahoittama

LAPIN LIITTO

YMPÄRIVUOTISTA NOSTETTA PYHÄ-LUOSTOLLE REITISTÖJÄ KEHITTÄMÄLLÄ

HANKKEIDEN LOPPUSEMINAARI
7.11.2025
KLO 9-12
LAPLAND HOTELS LUOSTOTUNTURI

YMPÄRIVUOTISTA NOSTETTA PYHÄ-LUOSTOLLE REITISTÖJÄ KEHITTÄMÄLLÄ

Hankkeiden loppuseminaari

7.11.2025
KLO 9-12
LAPLAND HOTELS
LUOSTOTUNTURI

OHJELMA:

**08
45** Kahvitarjoilu

**09
00** **Tervetulosanat**
Matias Yliriesto, tekninen johtaja / Sodankylän kunta

**09
05** **Mistä Pyhä-Luoston reittihankekokonaisuudessa on kyse?**
Mari Saastamoinen, projektipäällikkö / Sodankylän kunta

**09
15** **Reitistöjen rooli vetovoimatekijänä ja elinvoiman edistäjänä**
Johannes Sipponen, matkailun asiantuntija / Ellare Oy

**09
35** **Katsaus suunnitteluhankkeen tuotoksiin**
Pyhä-Luoston reitistöjen Master Plan -suunnitelma ja opastussuunnitelma
Aapo Lappalainen, projektipäällikkö / Allegra Nordics Oy

**10
30** Jaloittelu- ja kahvitauko

**10
45** **Katsaus Sodankylän ja Pelkosenniemen investointihankkeiden tuotoksiin**
Mari Saastamoinen, projektipäällikkö / Sodankylän kunta

**11
05** **Metsähallituksen rooli luontoelämysten mahdollistajana**
Jarmo Asell, toteutusvastaava / Metsähallitus

**11
25** **Outdoor-matkailun tulevaisuuden trendit**
Antti Kärävä, toimitusjohtaja / Pyhätunturi Oy

**11
45** **Päivän päätös**
Matias Yliriesto, tekninen johtaja / Sodankylän kunta

Opastesuunnittelu: löydettävyys ja turvallisuus avainasemassa;
Sisällöntuotanto: reittikuvaukset, valokuvat, videot ja virtuaaliretket
Mari Saastamoinen, projektipäällikkö / Sodankylän kunta

LAPIN LIITTO

Euroopan unionin
osarahoittama

LAPIN LIITTO

YMPÄRIVUOTISTA NOSTETTA PYHÄ-LUOSTOLLE REITISTÖJÄ KEHITTÄMÄLLÄ -hankekokonaisuus

Loppuseminaari 7.11.2025
Lapland Hotels Luostotunturi

Mari Saastamoinen
projektipäällikkö, Sodankylän kunta

Mista on kyse?

122 369 kpl → 226 000 (350 000*) kpl

Rekisteröityjen yöpymisten määrän kehitys Pyhä-Luostolla
2014-2024
(* luku sisältää myös varaamojen välittämät mökkiyöpymiset)

32,6 M€ → 48 M€*

Matkailun liikevaihdon kehitys Pyhä-Luostolla 2014-2024
(*ennakkoarvio)

109 400 kpl → 203 600 kpl

Pyhä-Luoston kansallispuiston käyntimäärien kehitys 2012-2022

10,3 M€ → 26 M€

Pyhä-Luoston kansallispuiston kävijöiden rahankäytön
paikallistaloudellisen kokonaistulovaikutuksen kehitys
2015-2022

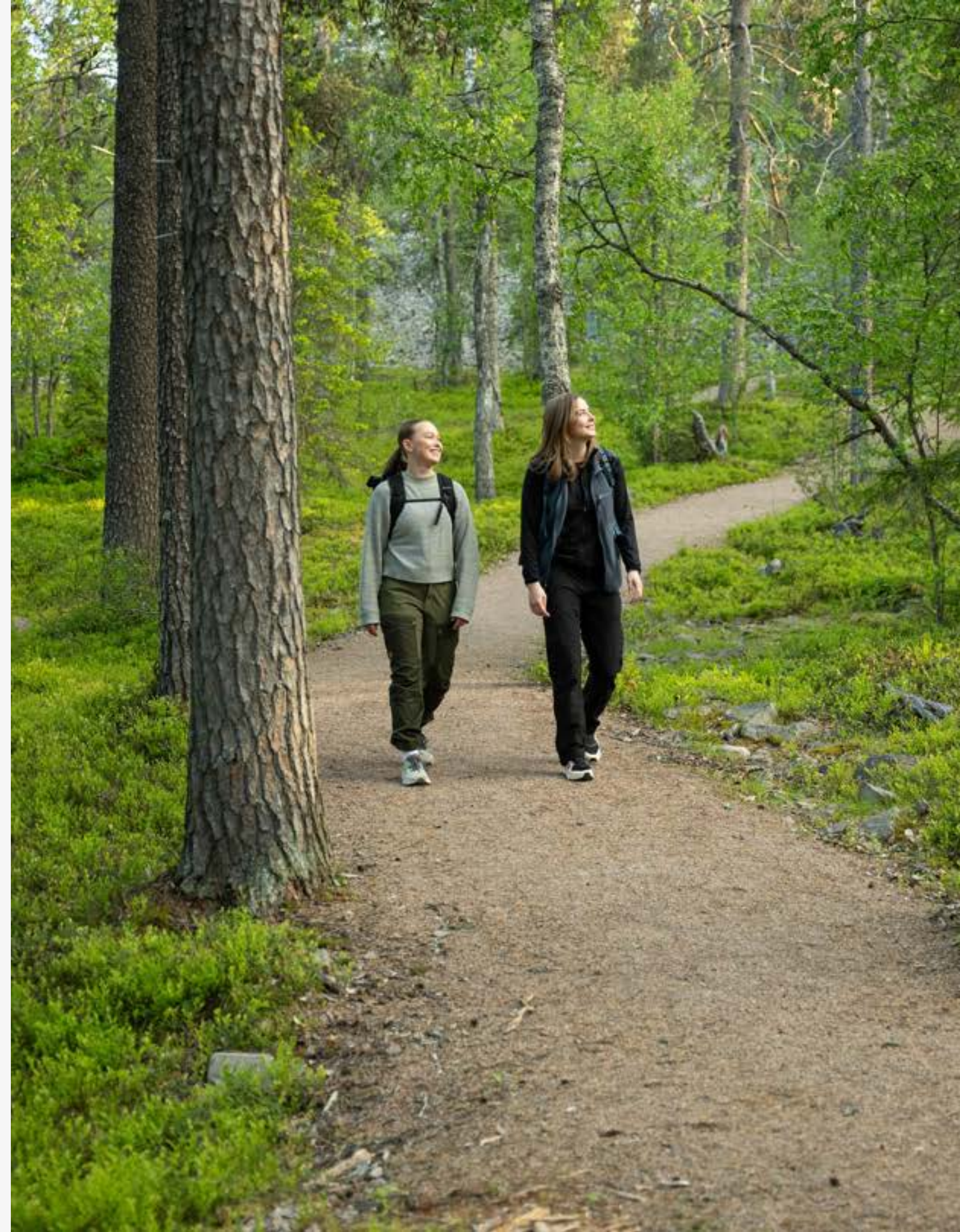
2,2 miljoonaa kilometriä

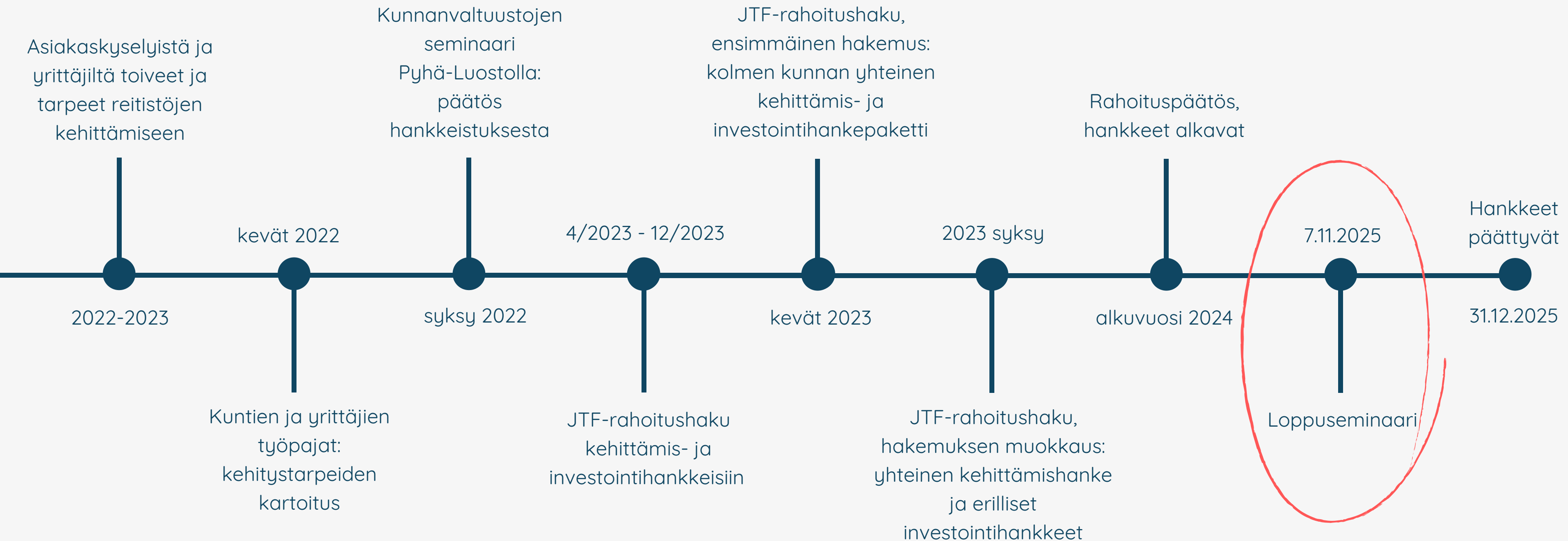
Pyhä-Luoston kansallispuiston kävijöiden kulkema matka
reiteillä lihasvoimin vuonna 2022

Mista on kyse?

- Matkailun kasvu lisää painetta kehittää reitistöinfraa - reittejä ja kohteita, joille ohjata ihmisiä tutustumaan turvallisesti luontoon ympäri vuoden
 - Monipuolisella reittitarjonnalla voidaan myös pidentää matkailijoiden viipymää alueella → aluetaloudelliset vaikutukset kasvavat
 - Reitistöjä kehittämällä voidaan edistää ympärivuotisen matkailun edellytyksiä
- Metsähallituksen rahoituksen leikkaukset vievät resursseja kansallispuiston alueen reitistöjen kehittämisestä → kansallispuiston ulkopuolisia alueita tarpeen hyödyntää
- Reitistöjen kehittyminen mahdollistaa uutta liiketoimintaa yrityksille → alue pystyy paremmin vastaamaan kasvavaan kysyntään ja kilpailuun

Hankkeiden matka tarpeesta toteutukseen

Ympärivuotista nostetta Pyhä-Luostolle reitistöjä kehittämällä -hankekokonaisuus

Suunnitteluhanke

TP1: Reitistöjen Master Plan -suunnitelma

TP2: Reitistöjen monipuolistaminen
ympärivuotisesti

TP3: Opastesuunnittelu

TP4: Sisällöntuotanto reiteistä

TP5: Hankkeen hallinnointi ja viestintä

Henkilöresurssi 100 %

Budjetti: 307 111 €

Tukiprosentti: 80 %

Omarahoitus: 20 %, jaettu Sodankylän,
Pelkosenniemen ja Kemijärven kesken

Toteutusaika: 1.1.2024-31.12.2025

Sodankylän investointihanke

TP1: Reitistöjen monipuolistaminen
ympärivuotisesti

TP2: Opasteiden hankinta ja asennus

TP3: Hankkeen hallinnointi

Budjetti: 124 846 €

Tukiprosentti: 70 %

Kunnan omarahoitus: 30 %

Toteutusaika: 1.1.2024-31.12.2025

Pelkosenniemen investointihanke

Reittien kunnostus

Opastetaulujen hankinta ja asennus

Budjetti: 68 310 €

Tukiprosentti: 70 %

Kunnan omarahoitus: 30 %

Toteutusaika: 1.3.2024-31.12.2025

Yhteinen työryhmä
ja ohjausryhmä

Euroopan unionin
osarahoittama

LAPIN LIITTO

YMPÄRIVUOTISTA NOSTETTA PYHÄ-LUOSTOLLE REITISTÖJÄ KEHITTÄMÄLLÄ

Katsaus suunnitteluhankkeen tuotoksiin

Loppuseminaari 7.11.2025
Lapland Hotels Luostotunturi

Mari Saastamoinen
projektipäällikkö, Sodankylän kunta

IP3: Opastesuunnitelu

Toteuttaja: Konsti ja Taito

Toteutusaika: kesä ja syksy 2024, viimeistelyt Pyhän tauluihin 2025

Tavoitteina mm.:

- reitistöjen löydettävyyden parantaminen
- informaation ja turvallisuuden lisääminen
- opasteiden ja rakenteiden visuaalisen ilmeen yhtenäistäminen
- Helppo päivitettävyyys

Toteutetut opasteet investointikohteisiin:

- Tienvarsi- ja tervetulokyltit
- P-paikkojen alueinfotaulut
- Lähtöpistetaulut tiettyihin kohteisiin
- Reittien opasteet (karttataulut, opasteviitat, symboliopasteet, paikannusmerkit, varoitusmerkit)

Tervetulokyltit
(Pyhäjärvi, Pyhä, Luosto)

Tienvarsikyltit
(VT4, VT5)

P-alueiden intotauiut

- Torvinen, Vuostimo, Ahvenlampi
- Visuaalisen ilmeen päivitys
- Tietosisältöjen päivitys

PYHÄ TUNTURI

LUOSTO

pyha.fi luosto.fi

UKKO-LUOSTO JA LUOSTON NÄKÖALATASANNE
Huikaut maisevat aapasolilla, ympäröiville vaaroille sekä jopa 400 vuotta vanhoihin ikimetsiin avautuvat kivettyksi 575 porraskäytävää tuntuin päällä.

UKKO-LUOSTON MAISEMATUVA
Ukko-Luoston maisematuvalla on mukava pysähtyä evästauolle ja samalla tutustua pyyhälin Tunturin valomaisema-näyttelyyn. Maisematuva on mitä loistavin paikka rentoutua bongaukseen.

UKKO-LUOSTO FELL AND LUOSTO VIEWPOINT
After having climbed the 575 steps opens the magnificent scenery of the surrounding area mines and hills as well as the old-growth forests of which some of the trees are 400 years old.

UKKO-LUOSTO SCENIC HUT
At the Ukko-Luosto Scenic Hut you can stop for a snack break and explore the "The Fell Lightscapes" exhibition. The Scenic Hut is also an excellent spot for viewing the northern lights.

Orresokka

Lampivaara

Pikku-Luosto

AMETISTIKANOS
Lampivaaran Ametistikankos on ainolta jalokivikaivoksia maailmassa, jonne vierailijat ovat tervetulleita opastetuilla kalvosivertäillä. Muistoksi vierailusta saat kalvaa oman onnenammetistisi.

AMETHYST MINE
Amethyst mine is one of the only jewel mines in the world which welcomes visitors on guided tours. At your visit you will hear many fascinating stories about the amethyst and you can dig up your own lucky stone.

Pyhä-Luoston kansallispuisto ja ulkoilureittien lähtöpiste
Meripuoluisia reikelymahdollisuuksia vuoden ympäri. Hiihto-, lumikenkä- ja pyöräilyreitit lähtöpiste Luostonportilla.

PYHÄ-LUOSTON NATIONAL PARK AND STARTING POINT FOR OUTDOOR TRAILS
Great outdoor possibilities all year round. Starting point for cross country, snowshoeing and biking trails at Luostonportti.

AHVENLAMPI
Ahvenlampen kiertää 1,8 kilometrin mittainen sorastettu, esteetön ulkoilureitti, joka on luokiteltu vaikeusasteeltaan helpoksi ja soveltuu kaikkeen ulkoiluun. Reitti on valaistu ja se pidetään kunnossa myös talvella.

AHVENLAMPIN REITTI
The easy and accessible Ahvenlampi trail is 1,8 kilometers long and suitable for all kinds of outdoor activities. The trail is illuminated and it is also maintained in winter.

PYHÄ JA LUOSTON FISKEGOLFRAIDAT
Loppotasa ulkoilua ja yhdessäoloa tuntuinportilla.

PYHÄ AND LUOSTO DISC GOLF PARKS
Laid-back activity for the whole family or group of friends.

Auroralampi
Aurora Pond

Kesäreitit
SUMMER TRAILS

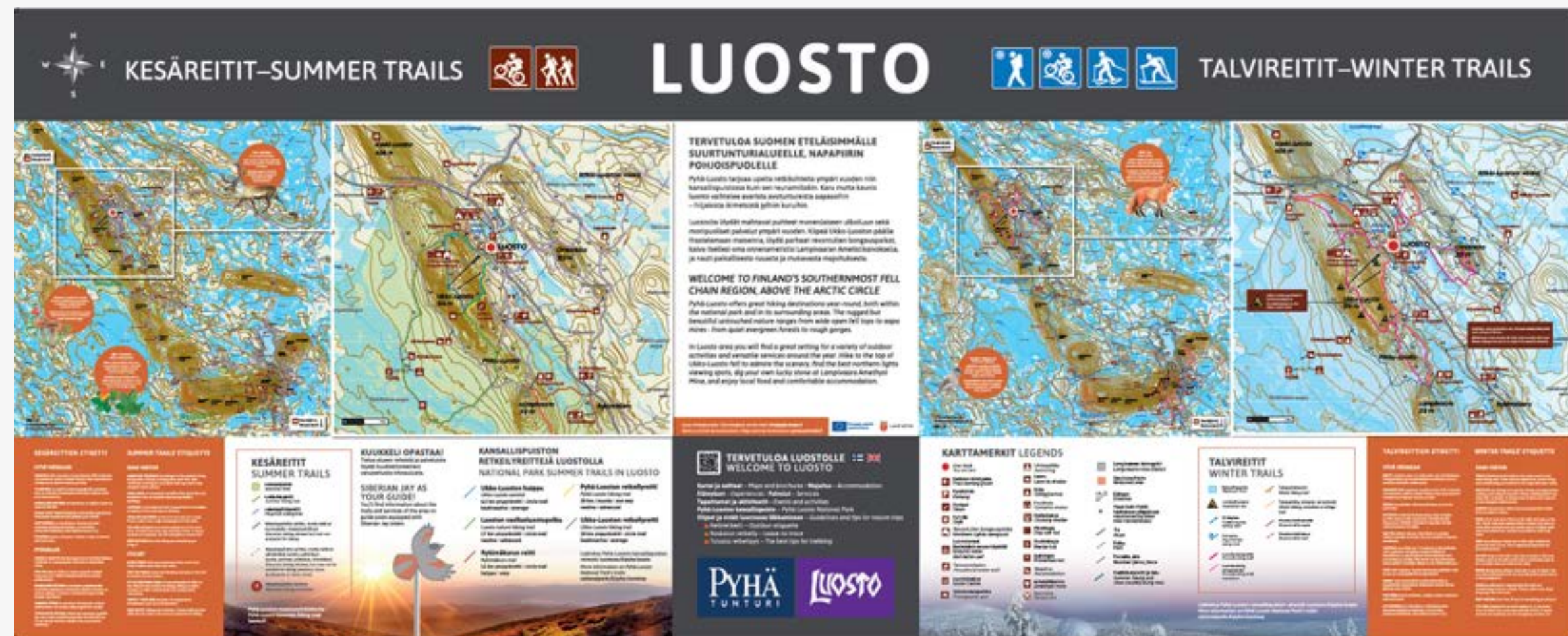
Karttamerkit
LEGENDS

Talvireitit
WINTER TRAILS

AHVENLAMPEN REITTI 1,8 km
AHVENLAMPI TRAIL 1,8 km

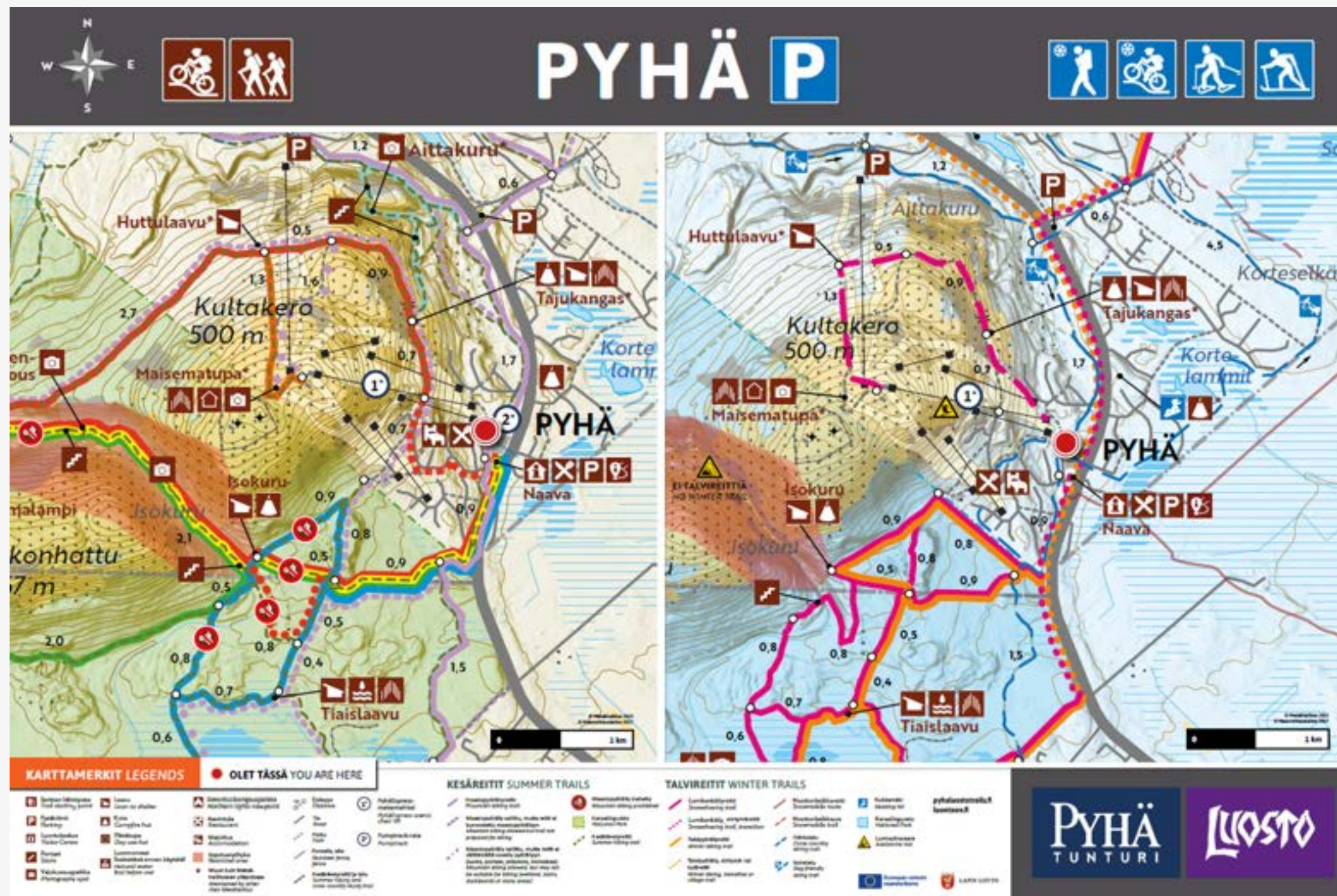
Lantopistetaulut

- Yhdenmukaisuus
- Löydettävyyys
- Informatiivisuus
- 10 kpl

Olet tässä -karttataulut

- Reittien varrella yhteensä 7 sijainnissa
- Paikantaa liikkujan reitille

Muut opasteet reittien varrella

- Opasteviitat, symboliopasteet, paikannusmerkit, varoitusmerkit

I P4: Sisällöntuotanto

Kolme kokonaisuutta:

- Reittien digitointi ja reittikuvaukset
- Valokuva- ja videotuotanto hankkeen reiteistä sekä valituilta lähireiteiltä
- 360-kuvien ja -videoiden sekä virtuaaliretkien tuotanto hankkeen reiteistä sekä valituilta lähireiteiltä

Tavoitteina mm.:

- Reittien saavutettavuuden lisääminen
- Reittitietojen informatiivisuuden lisääminen
- Markkinointimateriaalien monipuolistaminen
- Luontoelämysten mahdollistaminen yhä useammalle
- Inspiroiminen

I P4: Reittien digitointi ja reittikuvaukset

Reittitietojen vieminen Outdooractive-palveluun

- Reittijälki
- Reittikuvaus
- Reittiohje
- Lisätiedot (vinkit, turvallisuus)
- Saapumisohteet
- Kohokohdat
- Kuvat ja videot

→ Toimii sovelluksessa ja selaimessa

- ➔ Ennakkotiedot
- ➔ Olosuhteet
- ➔ Palvelut
- ➔ Inspiraatio

Takaisin

Reitit

Suomi

Pyhä-Luosto

Auroralammen reitti, Luosto

Jaa

Kirjanmerkki

Oma kartta

Tulosta

...

TOP

Auroralammen reitti, Luosto

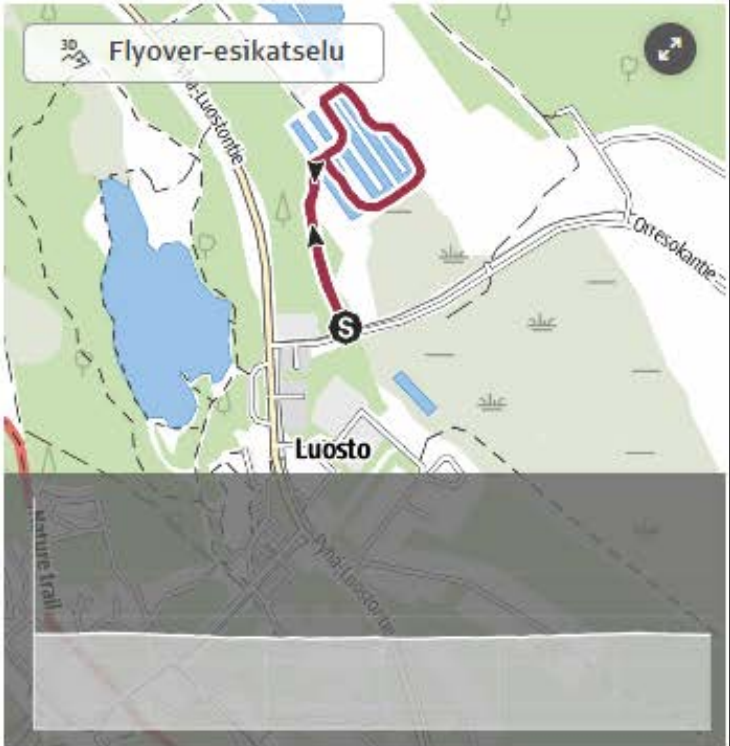
Retkeily · Pyhä-Luosto

Kommentoi

Auroralammen reitti soveltuu perheen pienimmillekin.
Kuva: Flatlight Creative Oy / Sodankylän kunta, Visit Sodankylä

Flyover-esikatselu

Reitti

Lisätietoja

Reittiohje

Saapuminen

Ajankohtaista

Välineet ja varusteet

Auroralammen ympärivuotinen reitti soveltuu erinomaisesti koko perheen retkikohteeksi. Reitin varrella olevalta puolikodalta on hienot maisemat Ukko-Luoston tunturille.

Luoston keskustan lähetyviltä, yhdeltä Luoston parhaimmista revontulien bongauspaikoista, löytyy Auroralammen reitti, joka on kuljettavissa ympäri vuoden. Ympyräreitin pituus on 1,2 kilometriä, ja sen varrella on Auroralammen puolikoda ja tulipaikka. Reitillä voi myös tutustua Pyhä-Luoston luontoon ja luonnossa liikkumiseen hauskojen luontorastien avulla!

Talviaikaan reittiä kunnossapidetään lanaamalla, joten se sopii niin lumikenkäilyyn, talviretkeilyyn kuin talvipyöräilyynkin. Kesäisin ja syksyisin sorastetulla polulla voi kulkea patikoiden ja pyöräillen, ja puolikodan takana olevalta suoalueelta voi bongaila lintuja.

Vaikeustaso

Pituus

Arvioitu kesto

Nousumetrit

Laskumetrit

Korkein kohta

Matalin kohta

1,2 km

0:15 t

3 m

3 m

233 m

230 m

Helppo

Työkalut:

- Lataa reittijälki
- Kopioi reittisuunnitelmaksi
- Upota sivuillesi
- jne

Palvelut:

- Tiedot haetaan Visit Finlandin DataHubista
- Näkyvät lähialueen palveluina

Kantapäävaaran lumikenkäreitti

 Retkeily & ulkoilu

5,2 km (1.5h)

Sodankylä

Esittely Reittikuvaus

Kantapäävaaran alueella liikut upeiden puuvanhusten keskellä. Vaaran maisemapaikalta avautuu hieno näkymä Ukko-Luoston mahtavalle tunturille. Kantapäävaaran lumikenkäreitti kuuluu Luoston uusimpiin talvireitteihin. Sen varrella voi nähdä poikkeuksellisen paljon paksukaarnaisia puuvanhuksia ja toinen toistaan upeampia keloja. Reitin lähtöpiste sijaitsee aivan Luoston keskustan tuntumassa ja on saavutettavissa kevyen liikenteen väylää pitkin. Reitin alkupää kulkee samaa uraa Auroralammen reitin kanssa aina Auroralammen puolikodalle saakka. Puolikodasta reitti erkaneekin omakseen ja jatkaa pääosin tasaisessa

Koti

Kartta

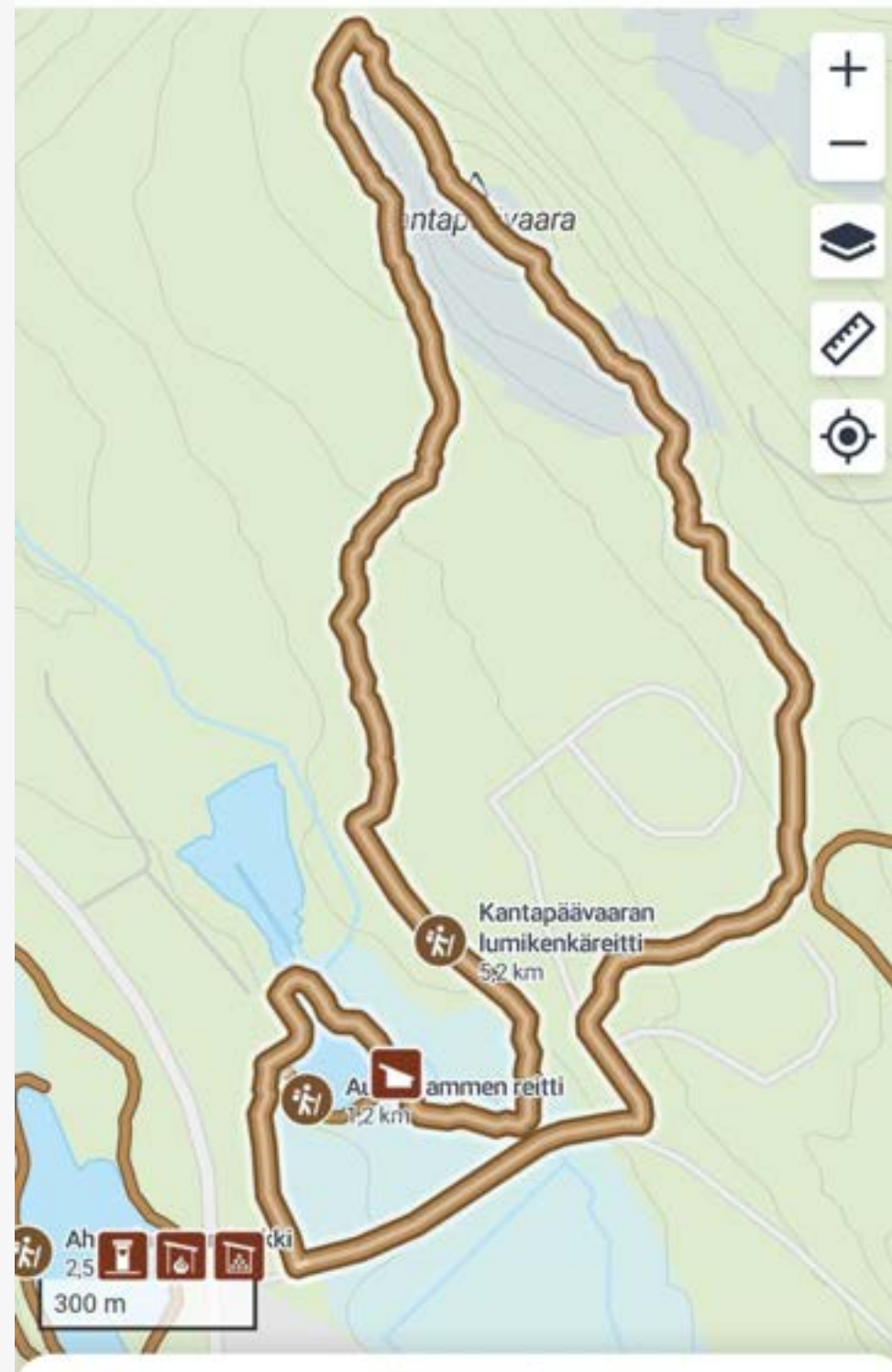

Omat

Lisää

Kantapäävaaran lumikenkäreitti

Esittely

Koti

Kartta

Omat

Lisää

Reittien digitalointi ja reittikuvaukset

Reittitietojen vieminen LIPAS-palveluun

- Reittijälki
- Reittikuvaus
- Reittiohje
- Saapumisohjeet
- Omistajuus/ylläpito
- Kuvat ja videot

LIPAS-palvelusta reittitiedot siirtyvät mm. luontoon.fi -palveluun (kuvakaappaus sovelluksesta)

IP4: Valokuvat ja videot

Toteuttaja: Flatlight Creative Oy

Toteutusaika: talvi, kesä ja syksy 2025

Tuotokset:

- 30 valokuvaa per vuodenaika
- 3 videota per vuodenaika

Tuotannossa mukana olleet reitit:

Talvireitit

- Soutajan talvipyöräilyreitti
- Ukko-Luoston lumikenkäreitti
- Kantapäävaaran lumikenkäreitti
- Orresokan lumikenkäreitti
- Torvisen Majan talvipyöräilyreitti

Lumettoman ajan reitit

- Aittakurun retkeilyreitti
- Peurakeron reitti (MTB)
- Tunturiaavan retkeilyreitti
- Rykimäselän reitti (MTB)
- Kantapäävaaran reitti
- Ukko-Luoston retkeilyreitti
- Auroralammen reitti

TP4: 360-materiaalit

Toteuttaja: Kota Collective Oy

Toteutusaika: talvi, kesä ja syksy 2025

Tuotokset:

- 360 asteen valokuvia jokaiselta reitiltä
- 4 kpl opastettua 360 asteen virtuaaliretkeä
- 9 kpl 360 asteen esittelyvideoita reiteiltä

Tuotannossa mukana olleet reitit:

Talvireitit

- Tunturiaavan talvipyöräilyreitti (virtuaaliretki)
- Ukko-Luoston lumikenkäreitti (virtuaaliretki)
- Kantapäävaaran lumikenkäreitti
- Orresokan lumikenkäreitti
- Torvisen Majan talvipyöräilyreitti
- Auroralammen reitti (revontulet)

Lumettoman ajan reitit

- Noitatunturin retkeilyreitti (virtuaaliretki)
- Rykimäselän reitti (MTB) (virtuaaliretki)
- Pyhäjärven kierros -maastopyöräilyreitti
- Peurakeron reitti (MTB)
- Kantapäävaaran reitti
- Ukko-Luoston retkeilyreitti
- Auroralammen reitti

Euroopan unionin
osarahoittama

LAPIN LIITTO

YMPÄRIVUOTISTA NOSTETTA PYHÄ-LUOSTOLLE REITISTÖJÄ KEHITTÄMÄLLÄ

Katsaus Sodankylän ja Pelkosenniemen
investointihankkeiden tuotoksiin

Loppuseminaari 7.11.2025
Lapland Hotels Luostotunturi

Mari Saastamoinen
projektipäällikkö, Sodankylän kunta

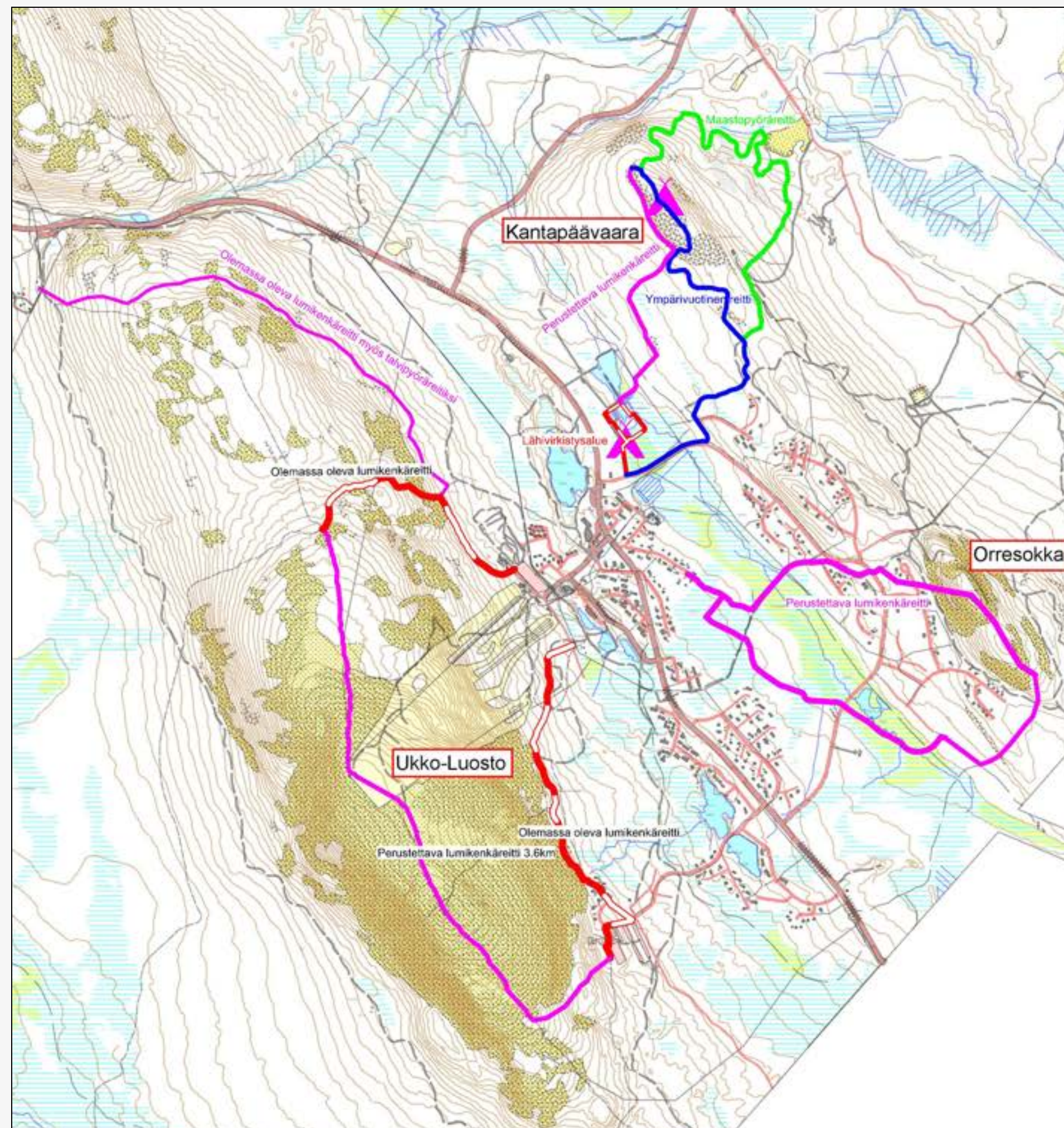
Sodankylän investintihanke

TP1: Reitistöjen monipuolistaminen ympärivuotisesti

Alustavat Luoston reittisuunnitelmat **alkuperäisessä** hankesuunnitelmassa:

- Luosto - Torvisen Maja lumikenkäilyyn tarkoitettun “alareitin” linjaaminen myös talvipyöräilyyn (ja koneelliseen huoltoon) sopivaksi, 3 km
- Uusi lumikenkäreitti Orresokalle, 5 km
- Uusi Ukko-Luoston huipun kautta kulkeva lumikenkäreitti, 4 km
- Uusi ympärivuotinen reitti “Luoston lähivirkistysalueelle” 800 m + tulipaikka/laavu
- Kantapäävaaran retkeilyalue
 - Ympärivuotinen reitti retkeilyyn ja pyöräilyyn, 3 km
 - Lumikenkäreittiosuus, 2 km
 - Kesäreittiosuus, 3 km
 - Laavu/tulipaikka

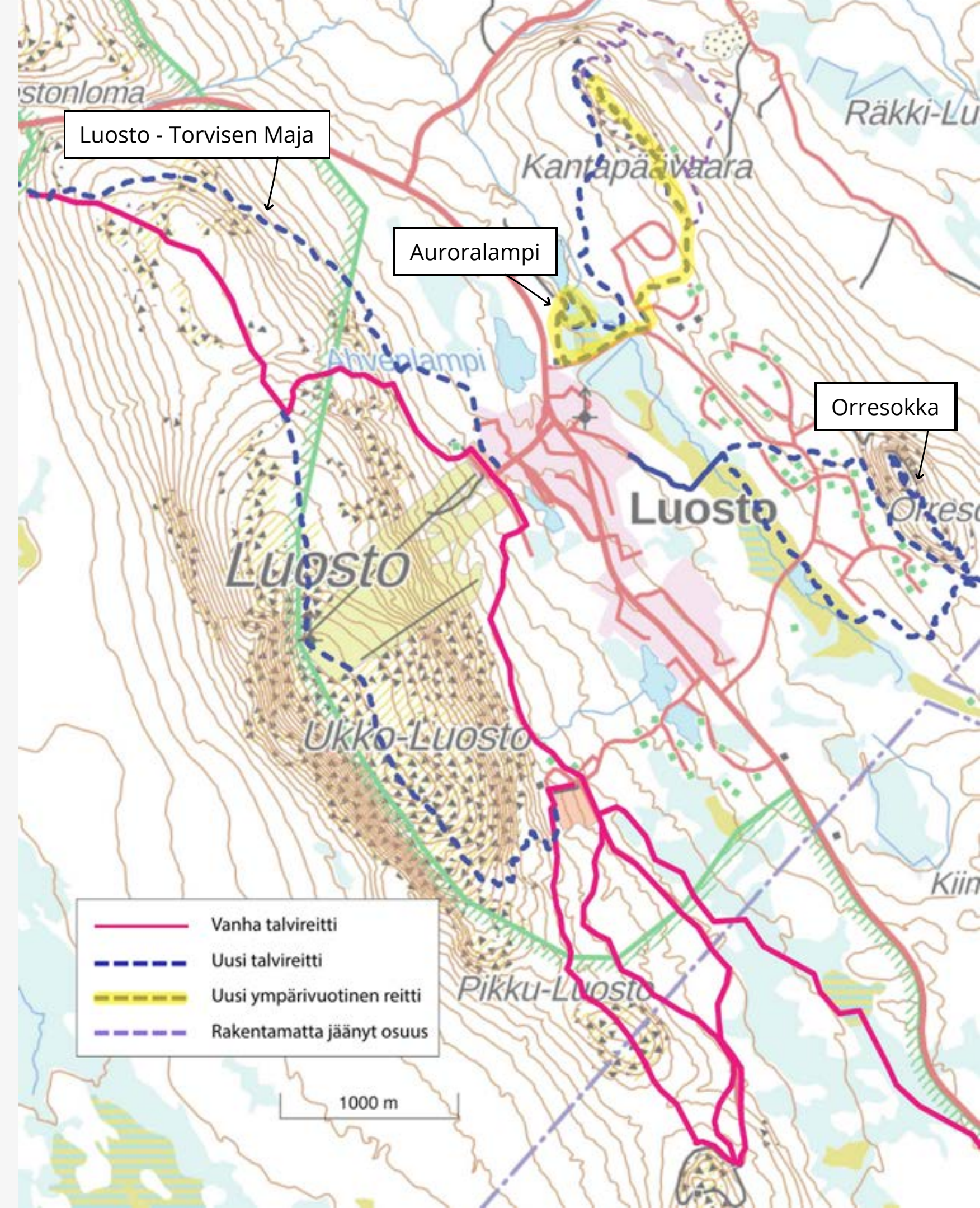

Reittisuunnitelmat ja -linjaukset tarkentuivat suunnitteluhankkeen Master Plan -työssä (kartta):

- Luosto - Torvisen Maja talvipyöräilyreitti, 4 km
- Orresokan lumikenkäreitti, 7,8 km
- Uusi Ukko-Luoston huipun kautta kulkeva lumikenkäreitti, 4 km (ympyräreittinä Luostonportilta 8,4 km)
- Auroralammen ympärivuotinen reitti (Luoston lähivirkistysalue) 1,2 km (rak. 900 m) + tulipaikka/laavu

Kantapäävaaran reitistö

- Hankkeelle tehtiin muutoshakemus talvella 2025 Kantapäävaaran reitistöä koskien.
- Uuden hankesuunnitelman mukaisesti rakennettiin:
 - Ympärivuotinen janareitti retkeilyyn ja pyöräilyyn, 1,8 km
 - Lumikenkäreittiosuus, 2 km
- Taukopaikka ja 3 kilometrin mittainen kesäreittiosuus poistettiin suunnitelmasta.
 - Taukopaikka maisemapaikalle saatiin kuitenkin kunnan omana työnä syksyllä 2025.
 - Rakentamatta jääneestä kesäreitistä on olemassa valmis rakentamissuunnitelma tulevaisuutta varten.

Auroralammen reitti 900 m ja tulipaikka

Urakoitsija: Arctic Woodworks

Toteutusaika: kesä/syksy 2024

Auroralampi

Kantapäävaaran reitti 1,8 km

Urakoitsija: Tmi J.Sel

Toteutusaika: kesä 2025

Kantapäävaara

Orresokka

TP2: Opasteiden hankinta ja asennus

Urakoitsija: Jokapaikanhöylät (painatus Mainoslinjalla)

Toteutusaika: syksy-talvi 2024-2025

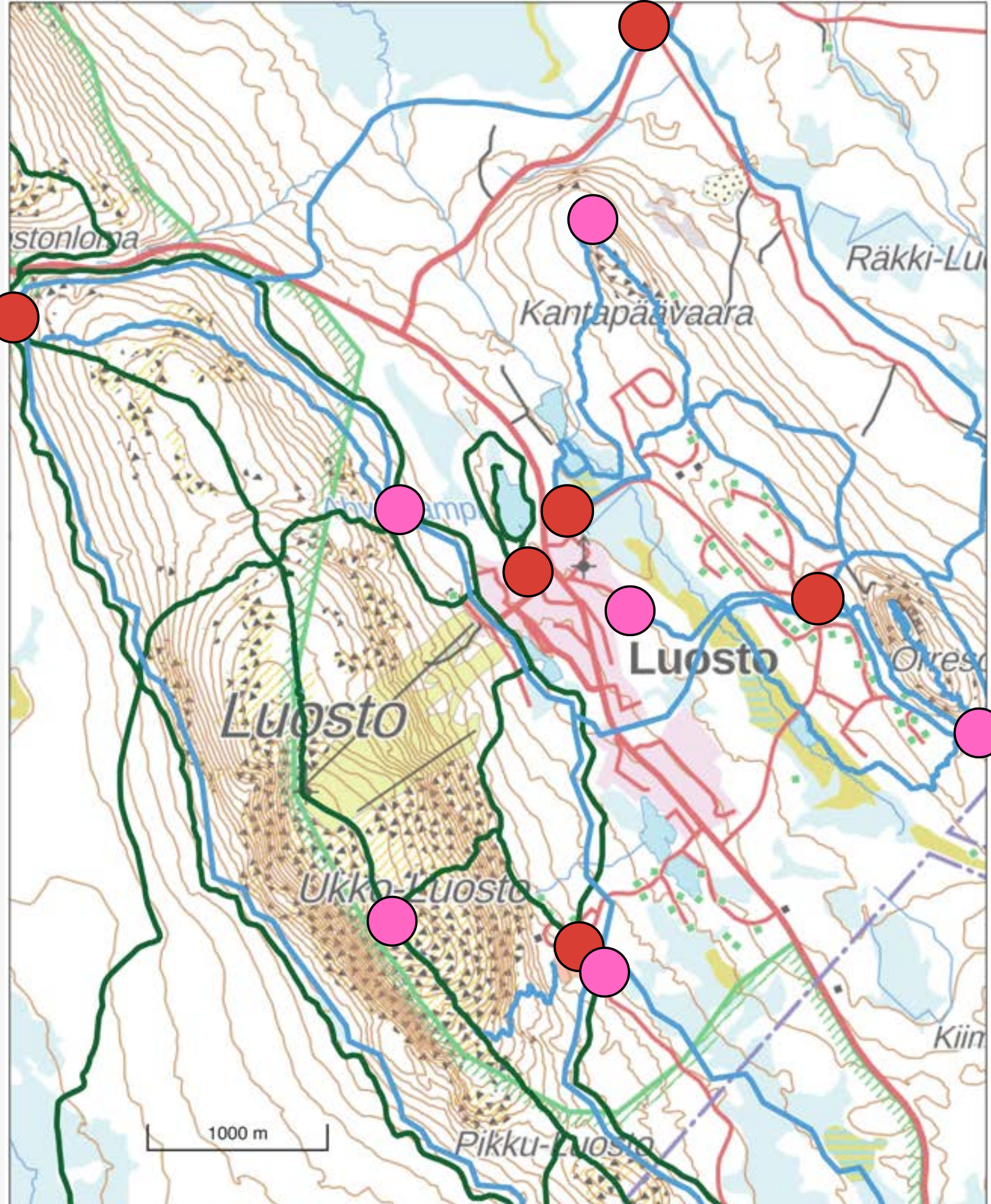
Sisältö:

- tienvarsi- ja tervetulokyltit
- P-alueiden infotaulut
- Lähtöpistetaulut
- Reittien opasteet (Olet tässä -karttataulut, opasteviitat, symboliopasteet, varoitusmerkit, paikannusmerkit)
- Jatkuva reittimerkintä talvireiteille (harjateräket ja/tai siniset aurausviitat)

Uusien lähtöpistetaulujen ja Olet tässä -karttataulujen sijainnit Luostolla

- Lähtöpistetaulu
- Olet tässä -karttataulu

Pelkosenniemen investointihanke

Toimenpiteet

Reittien kosteiden ja tulvivien kohtien kunnostuksia:

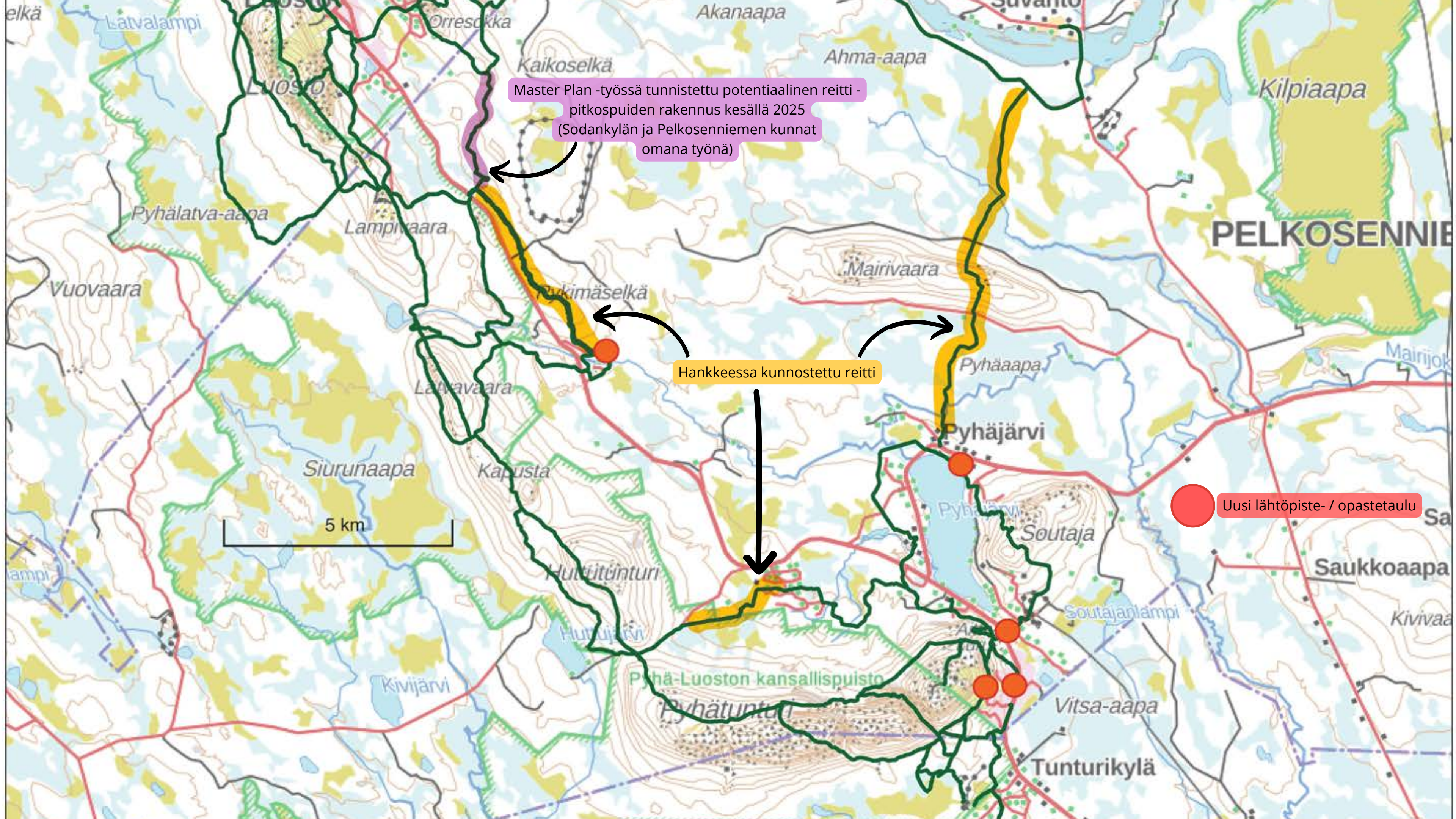
- Pyhäjärvi - Suvanto kesäreitti
- Kiimäselkä - Huttujärvi kesäreitti

Latupohjan kunnostus kesäkäyttöön sopivaksi

- Rykimäkero P - Rykimäselkä - Kopara

Opastetaulujen (5 kpl) hankinta ja asennus

Rykimäselän ja Kiimäselän sorastusurakat

Urakoitsija: Napapiirin kuljetus Oy

Toteutusaika: syksy 2024

Euroopan unionin
osarahoittama

LAPIN LIITTO

Pyhäjärvi - Suvanto -reitin pitkospuu-urakka

Urakoitsija: Oy Star-Box Ltd

Toteutusaika: syksy 2025

KIITOS!

Mari Saastamoinen
projektipäällikkö, Sodankylän kunta
p. 040 6864 053
mari.saastamoinen@sodankyla.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

LAPIN LIITTO

